

TAMÁSI ÚJSÁG

KÖZÉLETI INFORMÁCIÓS HAVILAP

I. évf. 7. szám

1991 július

Ára 14,80 Ft

HARÁCS

Ma az eredeti tőkefelhalmozás korát éljük, állítják a közgazdászok. Ez azonban nem egészen olyan olyan, mint 400 évvel ezelőtt pl. Angliában. Az akkori társadalmi erkölcs a hosszú távú vagyonosodást, egzisztencia-teremtést tekintette kívánatosnak. A versenyfarsak tisztelete és a tisztességes üzletmenet volt a jellemző. Nálunk ma viszont valami egészen más bontakozik ki. Egy cél lebeg a szemünk előtt: minél hamarabb, minél kevesebb munkával, minél jobban meggazdagodni - és ha ez másokon való keresztüljárásal érhető el, annál jobb! A vágyak első része természetes, a mások félresöpörése azonban már visszatartó módon is megjelenik. Erkölcsileg erősen megkérdőjelezhető eljárásokról hallunk nap mint nap. Társadalmi erkölcsünk illetően fejlődése 40 év szívós munkájának az eredménye, a győztesek diadalittas mosollyal tekintenek le a vesztesekre. Nézzünk egy iskolapéldát egy ilyen karriertörténetre, avagy hogyan gazdagodjunk meg gyorsan, munka nélkül, társainkat kismennizve?

Először is lépj be egy szövetkezetbe! Állami vállalat nem igazán jó, mert a Vagyonügy-nökség egyszer esetleg a fejedre koppint-hatna. A szövetkezet tagjaként ugyanolyan tulajdonossá válsz, mint az a tag, aki 30 év alatt keserves munkával hozta össze azt a vagyont, aminek most hipp-hopp résztulajdonosa lettél. Várjál fél évet és tanulmányozd a gazdasági szabályzókat, még szükséged lehet rájuk. A következő teendő az, hogy az összvagyonra jutó tulajdonosok számát csökkentsd, hiszen akkor a Te részed automatikusan nő. A létszámcsökkenés módja lehet pl. az, ha rábeszéled társaidat lépjenek ki a szövetkezetből! (Tagot ugyanis csak fegyelmivel lehet elbocsátani) Találj ki ehhez valami jó indokot, pl. mondd azt, hogy a mostani törvények szerint szövetkezetetek megspórolhat egy csomó a-

dót, ha néhány tucat tag kilép, aztán viszsza-
szalép alkalmazottnak. Ha jól adod elő, elhi-
szik kilépnek. De Te nehogy kilépj, mert
akkor az üzletnek annyi! (Az alkalmazott már
nem tulajdonos a szövetkezetben) A turpis-
ság hamar kiderül, de akkor az érintettek
már csak a fejüket verhetik a falba: átver-
tek, átvertek... A nyugdíjasokat egyszerű-
en töröld a nyilvántartásból, igaz, hogy a
vagyon nagy részét ők hozták össze, de
úgysem értik mi történik velük...

Ha már ez így megvan, akkor egy kicsit pi-
henhetsz, jó úton haladsz! Most következik
a vagyon nevesítése. Mivel a vagyonból csak
a tagok kaphatnak, Neked már elég tekinté-
lyes rész jut, hiszen elég kevesen marad-
tatok tagok. Ha sikerül a felosztás módszeré-
be a fizetés nagyságát is becsempészned,
akkor már akár milliós vagyon tulajdonosa
lettél. Most már csak vevőt kell találnod a
vagyonjegyre, aki legalább névértéken
hajlandó megvenni a részedet. Ha az illető
külföldi, akkor nagyobb az esély, hogy pénze
is van és kézpénzben ki tud fizetni. Most be-
fizeted a 20% jövedelemadót (mert az idén-
től nem kell összevonni a többi jövedelmed-
del és nem esel az 50%-os sávba!) és mara-
dék gondod már csak az, hogy mire költsd el
a százezreket? Otthon a jól végzett "mun-
ka" örömevel dőlhetsz hátra karosszé-
kedben, sőt feleséged az utóbbi évek szo-
kásától eltérően büszkén néz fel Rád az öt-
ezresek számolgotása közben, ennyi pénzt
mások tíz év kemény munkájával sem hoznak
össze! Íme egy mai karriertörténet.

DE MONDD, A SZÍVED CSÜCSKÉT
TÉNYLEG NEM NYOMJA SEMMI?

Juhász Z

"Tisztelt Polgármester Úr!

Hivatkozással az 1991.IV.tv.-re ezúton beje-
lentjük, hogy vállalatunk az 1991-es év fo-
lyamán jelentős létszámleépítést kényszerül
végrehajtani, mivel a hatékony foglalkozta-
tást biztosítani nem tudjuk.

Az Orion Rádió és Villamossági Vállalat az
1990-es gazdasági évet veszteségesen
zárta. Nagymértékben a külső körülmények
alakulása miatt. A korábban gazdaságos ka-
tonai profil megszűnt, ez létszám felesleget
eredményezett a budapesti ill. a vidéki üze-
meinkben. Jelentősen csökkent a rubel ex-
port, ami tovább fokozta nehézségeinket.

A hazai piacon csökkent a közszükségleti
termékeink iránti fizetőképes kereslet,
ezért az év folyamán a fekete-fehér tv
gyártást, a hangsugárzó, valamint a távadó
gyártását megszüntetjük. Ezen termékeink
egyik alapanyag gyártója a Tamásban mű-
ködő üzemegységünk, melyet a továbbiak-
ban munkával ellátni nem tudunk.

Az ismertetett okok miatt a Tamási üzem-
egységünket felszámolni kényszerülünk 1991.
október 1-jei hatállyal. A jelenleg ott
foglalkoztatott 205 fő munkaviszonyát a
fenti időpontban megszüntetjük.

A foglalkoztatottak közül 66 fő bejáró dol-
gozó. Jelenleg állományon kívül van 62 fő.

Budapest, 1991. június 24. Németh Csaba
vezérigazgató"

Íme egy levél szó és betű szerint. (Ezért a
sok helyesírási hiba) Mindössze annyit kívá-
nok hozzáfűzni, hogy az "állományon kívüli"
62 fő a katonákat és a GYES-en, GYED-en
lévőket jelenti. Őket ugyanúgy elbocsátják,
mint a többieket, munkanélkülivé akkor vál-
nak, amikor leszerelnek ill. visszajönnének a
GYES-ről. Miért kell az ilyen statisztikát is
megszépeíteni? Ettől jobb lett valami? JZ

Szponzoraink

Budapest Bank Rt
Huboss Kft.
Pintér Tanker
Pansion Kft.

"Tamási és családom múltja kötelez"

Interjú Csiky Péter képviselővel

- A nyár kellős közepén vagyunk, mindenki szabadságon van, most pihen ki fáradalmait, így van ez a testületben is?
- Véleményem szerint a testületnek nincs olyan szerencséje, hogy hosszú szabadságot engedhetne meg magának. Július hónapban két alkalommal üléseztünk a szokásos egy helyett. A bizottságoknak a feladatokat meg kell oldani, még akkor is, ha tombol a nyár. Városunkban az augusztus hóban rendezendő lovasnapok komoly feladatokat rónak mindenkire.
- Milyen a KDNP tamási helyzete?
- A KDNP helyzete városunkban jó. Nem túl nagy létszámmal funkcionál, de összetartja a vallásos érületű embereket. Formálja gondolkodásmódjukat és bizonyítja a család fontosságát a társadalom számára.
- A döntések előkészítésekor támaszkodsz-e a KDNP-re, vagy az itteni szervezetére?
- Az önkormányzati testület felállásakor kimondtuk, hogy a pártok nem szabnak irányt a testületi munkában. Egyébként az én jelmondatom: Tamási és családom múltja kötelez Tamási jövőjéért. Ez a gondolat vezérli döntéseimet. Hiszem, hogy a múlt igen fontos, mert van honnan erőt meríteni a jövő feladatainak megítéléséhez. Ha családomra gondolok, akik majdnem 200 éve valamilyen módon Tamási fejlődését, formálódását elősegítették (jogász, mezőgazdász, orvos, pedagógusok) és ha nekem is sikerülne hozzájárulnom a jövőbeni fejlődéshez, boldog lennék.
- Hogyan értékeled a testület eddigi munkáját?
- A testület munkája konstruktív és előremutató. Időnként úgy tűnik, mintha lassan alakulnának a dolgok, de hiszem, hogy mindenkinek, így a testületnek is tanulnia kell az új módon való gondolkodást. Én úgy látom, igen jól összejöttünk, mi, testületi tagok. A foglalkozásunk és szemléletünk is más és más. Ezért több nézőpontból értékelhetjük a dolgokat.
- Úgy tapasztaltam, hogy Te az "aktívan rákérdezők" közé tartozol. Nem mindenkinél tapasztalható ilyen aktivitás. Miért?
- Én azért kérdezek "aktívan", mert érdeklődő típus vagyok és nincs olyan rutinom, mint azoknak, akik már több alkalommal testületben vettek részt. Természetesen nem szeretem a homályos dolgokat sem. Nehezen viselem el, ha utólag kell megszavazni valamit.
- Tamásit súlyosan érinti a munkanélküliség. Mit tud tenni a testület ennek enyhítése érdekében?
- Sajnos a munkanélküliség világjelenség. Mi a vállalatok fejlődését (tulajdonjogi) elősegítését szorgalmazzuk. Igen sajnálatos dolog, hogy az új munkahelyek teremtése nem olyan gyors ütemű, mint a munkanélküliség növekedése. Reméljük az üdülőfalu, a gyógyszálló építése és a Massive terjeszkedése enyhíteni fogja a gondokat.
- A nyári pihenő után újult erővel mit tartasz a legsürgősebb megoldandó feladatnak Tamásiban?
- A rendőrkapitányi státusz betöltése igen fontos feladat. Másik súlyos dolog a szeptember 8-i Pári szavazás a különválásról. A vélemények megoszlanak, ezért igen izgalmas lesz a szavazás. Lukács

A kárpótlási törvényről

A kérelmeket augusztus 12-től
november 10-ig lehet beadni

Július 11-én jelent meg a kárpótlási törvény a Magyar Közlönyben. Sokan elmondták már a véleményüket róla, de konkrét, könnyebben megérthető magyarázattal még nem találkoztam. Egy ilyen egyszerűbb, a lényegét jobban megvilágító értelmezést adok Önöknek, az esetleges félreértések elkerülése érdekében.

Kárpótlásra jogosult lehet minden, tulajdonában sérelmet szenvedett magánszemély, ha a jogosult meghalt, akkor a leszármazói érvényesíthetik igényét, leszármazók (gyermek, unoka) hiányában a túlélő házastárs lesz jogosult, de csak akkor, ha a sérelem elszenvedésekor és a jogosult halálakor is házasságban élt az eredeti jogosulttal. A törvény azon személyeket kárpótolja, akiknek a tulajdonára szenvedett sérelmet 1949. június 8-át követően. Az 1939. és 1949. között sérelmeket szenvedtekről külön törvény fog születni november 30-ig.

Az elszenvedett kár mértékét már nem lehet ennyi év távlatából pontosan meghatározni, ezért egy átalányértéket alkalmaznak majd a különböző vagyontárgyakra. Termőföld esetén az elvesztett föld AK értékét fogják felszorozni úgy, hogy 1 AK 1000 ft-nak, erdő esetén 4000ft-nak felel meg. Ha a volt tulajdonos kapott már régebben csereföldet, akkor a kárt az elvesztett és kapott föld AK-nak különbségéből számítják ki. Ha valakinek vállalata volt és azt államosították, akkor a kár mértékét az alkalmazottak számából állapítják meg. Az előbb leírt módon megállapított kár mértéke nem egyezik meg a kárpótlás mértékével. A törvény már nevében is csak részleges kárpótlást ígér, országunk gazdasági helyzete nem teszi lehetővé a teljes kárpótlást. A már megállapított kár mértékét egy táblázat segítségével átszámítják és ez lesz a kárpótlás mértéke. 200 ezer ft-ig a kár és a kárpótlás mértéke megegyezik, afölött a kár növekedésével csökken a kárpótlás mértéke. Például 300 ezer ft kárnál 250 ezer ft a kárpótlás mértéke, 500 ezer ft kárnál pedig 310 ezer ft. Az előbbi eljárás során kiszámított kárpótlás mértéke nem haladhatja meg sem tulajdonosonként, sem vagyontárgyanként az 5 millió ft-ot. Az így megállapított összegről kárpótlási jegyet állítanak ki. A kárpótlási jegy bemutatóra szóló, 3 évig kamatozó, eladható, az állammal szemben fennálló követelést névértékben megtestesítő értékpapír. A kárpótlási jegy birtokosa tulajdont és vagyoni értékű jogot szerezhet. 3 féle módon használhatja fel értékpapírját:

1. Állami tulajdon eladása során a vagyontárgyak, üzletrészek megvásárlásakor névértékben fizetőszököként
2. A kárpótlásra jogosult kérésére a társadalombiztosítás, a jegy ellenében a jogosult részére, életjáradékot fog folyósítani. Ennek mértékéről szintén külön törvény fog rendelkezni.
3. Termőföld vásárlása esetén árverezésekre kerül majd sor, a jegyet a birtokos névértéken használhatja majd fel.

A kár és a kárpótlás mértékének meghatározására szolgáló eljárás csak a károsult kérelmére indul majd meg. A kérelmeket írásban, egy nyomtatványon lehet majd beküldeni augusztus 12-től november 10-ig a Megyei Kárrendezési Hivatalhoz. Legközelebb erről fogok beszélni.

Dr. Dávid Ibolya

Bizonyítvány

Van akiről kiállítják, van aki saját magáról állítja ki.

A rádió július 13-i "168 óra" című adásában interjút sugároztak Torgyán József pártelnökkel. Nem az volt az érdekes, amit a pártjáról vagy a magyarországi politikai helyzetről mondott, ez sokkal együtt engem már rég nem érdekel. Volt azonban a nyilatkozatának egy része, melynek hallatán az ember gyomra a haragtól és az undortól görcsbe rándult: Pártay Tivadarról, a Kisgazdapárt örökös tiszteletbeli elnökéről fejtette ki véleményét. Arról az emberről, aki a kormányzópartok és az ellenzék valamennyi tagjának feltétlen tiszteletét bírja. Az idős politikust gyakorlatilag négy fal között élő, politikától elszakadt, orvosi esetnek titulálta, akivel "nem érdemes foglalkozni".

Csak Torgyán nyilván nem tudta, hogy ezt követően a Pártay Tivadarral készült riportot is lehozzák. Melyben kristálytisztá elmével, naprakész politikai tájékozottsággal válaszolt kapásból a riportter kérdéseire. Tette mindezt úgy, hogy még véletlenül sem személyeskedett, került minden útszéli célzást.

Számomra nyilvánvaló, hogy ki, kiről állította ki a bizonyítványt. Csak remélni tudom, de hiszek benne, hogy Torgyánnak ilyenre egyre kevésbé lesz módja. És annak külön örülök, hogy a nyilatkozó politikusok egyike sem azonosítja őt pártjával. Szollár

A KÓRHÁZ FELÚJÍTÁSÁRÓL

Június 24-én rövid sajtótájékoztatóval egybekötött ünnepség keretében adták át Pincehelyen a Kórház főépülete felújításának I. szakaszát. A felújítás teljes befejezésére július közepén került sor. A pincehelyi Vörösmarty Tsz brigádja végezte el a külső vakolási munkákat, a megrendelők szerint gyorsan, rugalmasan, szépen. A teljes költség 950 ezer ft-ot tett ki, ebből 515 ezret adott Tamási Önkormányzata, a többit a kórház saját fejlesztési alapjából biztosították. A pinceklubban a rögtönzött sajtótájékoztatón először Dr. Dobrovich Mariann igazgatónő beszélt a kórház jelenéről, gondjairól, majd Dr. Deák Gábor, Tamási polgár-

mestere oszlatta el a kórház dolgozóiban meglévő kételyeket, kijelentette, hogy akár sikerül Tamásiban új kórházat építeni a jövőben, akár nem, a pincehelyi működő intézmény megszüntetéséről egyáltalán nincs szó. Esetleges profilváltásra lehet csak szükség. Bejelentette még, hogy sikerült egy pályázaton 240 ezer forintot megnyerni műszervásárlás céljából, sőt, augusztus közepén már meg is fog érkezni a műszer. A kivitelezés minőségének bizonyítására álljon itt két fénykép, az első a felújítás megkezdése előtt készült, a második pedig az elvégzett munka eredményét bizonyítja.

Juhász

*Szabó Balázs felújította a kórház
szépítője, Tamási, 1982. évi
László*

**TAMÁSI
MONOGRAFIAJA**

Képviselőtestületi ülésekről

Tamási Önkormányzati Képviselőtestülete júliusban két ülést is tartott. Az elsőt mindjárt elsején. Napirend előtt Árvai Ferenc képviselő a sportlétesítmények állagmegóvása érdekében kért pénzt a testülettől, összesen kb. 700e ft-ot, a testület 300e ft-ot meg is szavazott.

Aláírásgyűjtési akció indult Páriban a Tamásitól való elszakadás kérdésében. Összesen 212 aláírás kérte a népszavazás kiírását. Pozsonyi Attila ezért a napirenden levő névváltoztatást is elhalasztani javasolta a népszavazás eredményéig.

Tamási városa megerősítette azon szándékát, hogy a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségének tagja kíván maradni. A tagsági díj 2 Ft/fő/év.

Elfogadták a 2. félévi munkaprogramot is. Költségtérítési átalányt szavaztak meg a polgármester részére 2000ft-ot, a jegyzőnek 1500ft-ot, az alpolgármesternek 1000 ft-ot havonta.

A polgármester úr kinevezte a Hivatal át-szervezésével megalakuló 4 osztály vezetőjét. Ők: Csik Jánosné, Andrásné Molnár Ágnes, Radovics Józsefné, Barkóczy Ferenc.

Nyolc havi tevékenykedés után jutott el a képviselőtestület oda, hogy megalkossa szervezeti- és működési szabályzatát. Mivel az SZMSZ elég terjedelmes, részleteket sem tudunk közölni belőle, áttanulmányozva sikerült több ellentmondásra is bukkanni, ezek az ellentmondások egy esetleges komolyabb vita esetén okoznak majd galibát.

Kinevezték újabb öt éves időtartamra az I.sz. Általános Iskola igazgatójának Pásztor Istvánt. A tantestületi értekezleten a 49 érvényes szavazatból 33-at kapott Pásztor István. Más jelölt(ek) nem volt(ak).

Kiss József, a Massive-TA-LUX vezetője mondott köszönetet a földeladásért, bejelentette, hogy a Massive további bővítéséről tárgyal az Orion vezérigazgatójával.

Július 15-én rendkívüli képviselőtestületi ülésen kiírták a népszavazást Páriban szeptember 8-ra. Mindenképpen meg szeretnénk keresni a szervezőket, mi indította őket erre az elhatározásra, hogyan képzelik a jövőt, mit csinálnának máshogy Páriban, mit várnak a szavazástól? Augusztusi számunkban, még a szavazás előtt szeretnénk az interjút megcsinálni. Juhász Z

Helyi népszavazás szeptember 8-án!

A kocka el van vetve!

Igaz, ehhez nem kellett átkelni a Rubiconon, csak a Koppányon, és valószínűleg nem világtörténelmi, "csupán" Pári lakossága számára fontos esemény előtt állunk. Legutóbb még csak feltételes módban szoltunk a település rész önállósodási törekvéséről, de ma már indokolt a kijelentő mód.

Július 1-én átadták a polgármesternek egy listát, amelyen 212 aláírás szerepelt, ők kezdeményezték Tamási és Pári szétválását. A Hivatal megvizsgálta az aláírásokat és megállapította, hogy azok túlnyomó része megfelel a jogszabályi feltételeknek.

Július 15-én rendkívüli ülést tartott Tamási város önkormányzatának Képviselőtestülete, amely -a törvényi előírások alapján- kiírta a helyi népszavazást Pári városrészre, 1991. szeptember 8. napjára.

Eddig a száraz tények. A képviselőtestületi ülésen elhangzott, hogy most már a szervezők felelőssége, hogy Pári lakossága reális és objektív képet kapjon arról, hogy mivel jár az esetleges szétválás? Ehhez -igények szerint- az önkormányzat minden információt, segítséget megad. Tehát kedves szervezők, a kocka el van vetve! Schutzbach

Próbaabrak

A mai gazdasági helyzetben, a "vállalkozásbarát" környezetben csak becsülni tudom azokat, akik valamibe belevágnak, ezzel is színesítve Tamási kereskedelmi és szolgáltatóiparának szegényes palettáját. Az alábbiakban ilyenről tudósítunk.

Már több hete üzemel a termálfürdő közelében a "Pansion" Kft által épített és üzemeltetett Koppány Fogadó. Az alsó szint, tehát az étterem-söröző komplexum teljesen kész, mégpedig építészeti és technológiailag rendkívül igényesen kivitelezve. Rövidesen a tetőtéri rész is befejezésre kerül. Az étlapon szolid árakon hagyományos és különleges ételek széles választékát kínálják. A sörözőben csapolt Dreher és barna Bak sört mérnek, természetesen ideális hőfokon, utóbbit az ingyencéknek különösen ajánlom. A fogadó nem szezonális jellegű hanem egész évben üzemel, rendezvényeket is vállalnak. Ha már ott jártunk, mindjárt tartottunk egy próbaabrákot. Mesés volt! Szollár
Innen kezdve abrakadabra.

MSZP képviselők Nagykönyiban

Dr. Géczy József és dr. Lakos László, az MSZP országgyűlési képviselői adtak tájékoztatót frakciójuk véleménye alapján az ország jelenlegi politikai és gazdasági helyzetéről.

Dr. Géczy József szerint az 1989-ben elkezdődött hatalmi harc továbbra is folytatódik. Az elitek közötti osztozkodás nem fejeződött be. A kormány a kárpótlási törvénnyel létre akar hozni egy új tulajdonosi réteget. Ezt a szocialisták sem tartják katasztrófának, de a törvény és más intézkedések következtében amit a mezőgazdasággal csinálnak, az katasztrófát fog okozni. Rendben levőnek találják, hogy méltányolni kell a régi tulajdonosok sérelmeit, de jó lenne, ha a dolgozói réteg is hozzájuthatna a földhöz. Véleményük szerint a nyugat célja az, hogy az állami támogatás nélküli magyar mezőgazdaság versenyezzen a támogatott nyugati mezőgazdasággal. Ezzel tönkrefeszik a versenyképes mezőgazdasági szövetkezeteket. Beszélt az egyházi vagyonok visszaadásának veszélyeiről is. Bármilyen jelentős küldetésük volt és van az egyházaknak, nem kérhetnek maguknak különleges privilégiumokat kárpótlás és más tekintetben sem. Az egyházaknak nem szabadna politizálni, megnyerhetik a hatalmat és a vagyont, de elveszítik a frissen hozzájuk húzódtól lelket -mondta. A szakszervezeti vitában szerinte a régieket szétverik, az újak pedig még nem erősödtek meg. Ennek következtében két évig érdekképviselet nélkül maradnak a dolgozók, a gyári munkás öszre védtelenné válik.

Dr. Lakos László a mezőgazdaságról és a kárpótlási törvényről beszélt. Megállapítása szerint a mezőgazdaságból élők piaci és jövedelmi válságban élnek. Kicsi a termékek ára, a haszon még a banki kamatot sem fedezi. Gond még, hogy a feldolgozó ipar és a kereskedelem között nincs jó kapcsolat. A kárpótlási törvénnyel kapcsolatban elgondolkodtatónak tartotta, hogy a képviselők fizetésének elfogadásához 2/3-os többség kellett, addig a kárpótlási törvényhez elég volt az 50%+1 fő. A törvény a tulajdonban esett sérelmekre vonatkozik csak, azzal nem foglalkozik, hogy a munkavállalókat is súlyos sérelmek érték.

Varga János (Iregszemcse) hozzászólásában elmondta, hogy a falu nyugalma érdekében a kárpótlást véghez kell vinni, de szerinte a törvény nem végrehajtható. Bné

Vandalokkal Európa felé?

Bizonyára a kedves olvasó is sétálgatott már meleg nyári estén a város főutóján, s azt is megfigyelte, hogy izléses hulladékgyűjtő kosarak oszbitanak arra, hogy a csokoládépapírt, a nyalóka szárát stb. beledobjuk. Am aki még jobban figyelmes, azt is észreveszi, hogy sok helyen hiányoznak ezek a hulladékgyűjtők, vagy éppen megnyomorodva várják, hogy eltávolítsák őket.

Szomorúan kell megállapítanunk, hogy városunkban nagyon sok vandál él, akik jobban érzik magukat, ha pusztíthatnak. Egyik kollégám mesélte: estefele ballagott haza és a képtár előtt három fiatal nagy igyekezettel próbálta meggyűjtani a műanyag hulladékgyűjtőt s közeledtére gyorsan beugrottak az ott várakozó autóba és elmene-kültek. Ő nem jegyezte meg a rendszámot. A hulladékgyűjtőt sajnos sikerült felgyűjtani. Saját élményem: feleségemmel szintén este hazafelé mentünk, amikor figyelmesek lettünk arra, hogy a rendőrség szeme láttára, a Polgármesteri Hivatal sarkán ugyancsak égett a hulladékgyűjtő, majd továbbmenve, az I. világháborús emlékmű harcosának feje tetején égett egy szál gyertya.

De sorolhatnánk az eseteket tovább. Elgondolkodtam. Kik tehetnek ilyet? Kisgyermek nem, felnőtt, komoly ember nem, az biztos. Marad tehát az ifjúság, a tizenévesek és a 20 körüliek. Tudom, buzog bennük az életerő, (mint bennünk is annak idején) s talán munkanélküliek, nem tudják, mit kezdjenek az idejükkel. Bennünk is volt egészséges vitalitás, csináltunk diákosínyeket, de soha nem pusztítottunk! Valószínű, hogy e vandalizmus a sok kétes értékű krimi és horrorfilm hatására alakult ki.

Van a dolgoknak anyagi oldala is. Nem tudom mennyibe került egy hulladékgyűjtő, de gondolom nem volt olcsó. Mennyibe kerülhet ez a városnak mondjuk egy esztendőben? Talán, ha elkapnák a rongálókat és megfizettetnék a kárt, akkor elmenne a kedvük az ilyenfajta szórakozástól. Apropos! Nem hallottam róla, hogy egyet is lefűleltek volna ezen vandálok közül. Reménykedjünk benne, hogy a rendőrség új felállása azt is lehetővé teszi, hogy lefűlelhessék ezeket a garázda elemeket. Mert ugye szeretnénk felzárkózni Európa többi kultúrált nemzetéhez! Ahhoz pedig az is szükségeltetik, hogy megfékezzük a vandalizmust és megteremtjük a megfelelő közbiztonságot. Ha pedig ez nem sikerül, akkor Európa nem fogad be bennünket!

Hegedűs Gy

Beteg gyermekek tábora Váralján

A Vöröskereszt Tolna megyei Vezetősége ismételten megszervezte a már hagyománnyá váló beteg gyermekek táborát. Ebben olyan gyermekek vesznek részt, akik egészségi állapotuk miatt egyéb hasonló táborba nem kerülhetnek el, pl. krónikus cukorbeteg, asztmás, epilepsziás, testi- és szellemi fogyatékosok. A szórakoztató programokról, valamint az egészségügyi ellátásokról a Vöröskereszt dolgozói kívül pedagógusok, egészségügyi szakemberek és orvos gondoskodnak. Ők, munkájukat ez idő alatt természetesen ingyen, elszolgáltatás nélkül végzik. Tamásiból és környékéről idén 7 fiatal vesz részt a táborban. Sajnos a megnövekedett költségek miatt -a korábbi évekkel ellentétben- a részvételi díj is magasabb, de pl. Tamásiban az önkormányzat adott támogatást, valamint a tolnai németi résztvevőknek a Tsz vöröskeresztes szervezete biztosítja a részvételi díjat. Mi, a Vöröskeresztben azt szeretnénk, ha anyagi nehézségek miatt ez a hagyomány nem szakadna meg, hiszen ezeknek a fiataloknak szinte ez az egyetlen kikapcsolódási lehetőségük. Bné

KI MIT TUD bolt

A Gögs Ignác (népies nevén KI MIT TUD) lakótelepen a KOP-KA Áfész megnyitotta közért és presszó összetételű új egységét. Az épület terveit Lőrinczi Gyula, a megye egyik legjobb, he nem a legjobb kezű építész készítette. A kivitelezés a Piramis Építőipari Kiszövetkezet munkáját dicséri, akik 14 pályázó közül kapták a megbízást. A munkálatokat 1990. novemberében kezdték és 1991. május végén, határidőre befejezték.

Az ünnepélyes megnyitón, melyre kedves meghívót kaptunk, az Áfész vezetői -Tóth József elnök, Bajor József ker. ov. és Kudari Lászlóné főkönyvelő- elmondták, hogy a komplexumot teljes egészében saját pénzügyi forrásból finanszírozták meg. A teljes beruházási költség 6,5 millió ft volt, ebből a tervezési díj cca. 150 ezer ft, a telek -kedvezményesen- 280 ezer ft, a technológia közel 1 millió ft volt.

Jellemző árként elmondhatjuk, hogy a presszóban a Szalon sör ára 25 ft 30 fillér, az élelmiszerek közül pedig az alapvető cikkeket a tamási átlagnál néhány forinttal olcsóbban árúsítják. Mindkét üzletbe várják a vásárlókat és a vendégeket. Szollár

Valami elindult

Évekkel ezelőtt -de még tavaly is- a meggyeszezonra jellemző volt, hogy szinte közelharcot kellett vívni a polgárnak, hogy a fáradságos munkával leszedett és értékesítésre szánt meggyet többnyire az Áfész felvásárlóhelyén eladhassa. Aki részt szokott venni ezen eladásokon, az tudja, az élelmesebbek már hajnalban várakoztak, hogy jusson nekik láda és átvegyék tőlük a meggyet. A később érkezők pedig szinte verekedésig küzdöttek, hogy potom 8-15 ft-os áron túladhassanak rajta.

Az idén elindult valami, ami talán a piacgazdaság megindulását jelzi. Ugyanis három-négy felvásárló házalt a felvásárlás érdekében. Ki ad többet alapon dönthetett a polgár, hogy kihez vigye, illetve a legélelmesebb felvásárló még házhoz is szállította a ládákat, s ha kérték, ingyen el is vitte a bennevalót és a legmagasabb 48-50 ft-ot fizette érte. Ez már üdvözlendő. De sajnos nem így a kislelvekből, ahol csak az Áfész átvevő, s mint monopolhelyzetben lévő, 35 ft-ot fizetett. Pedig ők is ugyanolyan fáradsággal és minőségben produkáltak az eladnivalót. Jó volna, ha fakun is támadna hasonló konkurrencia, és ők is érezhetnék a kimozdulást. Lné

Gyermekek a gyergyói hegyekből

A Magyar Vöröskereszt Tolna megyei Vezetősége egyhetes üdülést szervezett Erdélyből meghívott illetve már Magyarországon élő erdélyi gyermekek részére Fadd-Domboriban júniusban. A dombóvári Vöröskereszt 30 gyermeket 3 kísérel Gyergyószárhegyről, míg a tamásiak Gyergyószentmiklósról 20 gyermeket és 2 kísérelt -a testvérvárosi kapcsolatok révén- láttak vendégül. A Magyarországra áttelepült gyermekek 13-an voltak. A programban szerepelt: Pécs, a TV torony, a vidámpark, Szekszárd, Ócsény, Gemenc, Budapest, Simontornya és természetesen a két vendéglátó város is, Faddon vasárnapi istentisztelet, sok-sok fürdés és játék.

Csodálatos volt együttlenni ezekkel a gyermekekkel, nyílt szívűek, kedvesek, őszinték voltak. Élmény volt velük lenni. Bné

Tamási történetírója

KÖNNYŰ LÁSZLÓ köszöntése

Ismét hazahozza a honvág a fengerentúlra szakadt nemeslelkű hazánkiát, városunk szülöttét, Könyű Lászlót.

Mit is tud róla az átlagpolgár?

Valószínű, csak a következőket: igen értékes képgyűjteményével megalapozta képtárunkat, emléket állított a Parkerdőben Vas Gerebennek, művészi értékű sírelmekkel adózott elhunyt szüleinek. Az 1914-ben született és 1949-ben az USA-ba, St. Louisba kivándorolt író, költő, tanár, térképész, két tucatot meghaladó könyvet írt. 1979-ben adta ki Amerikában, magyar nyelven a "Tamási monográfiája" című könyvét. 1973 óta többször járt itthon és a jóbarát, a felejthetetlen emlékü Kovács János tanár úr közvetítésével néhány ismert családot megajándékozott fenti művével. A könyv borítólapján a Kossuth tér, akkori nevén a Piactér 1930. táján készült fotója látható. Természetesen a Mária-szoborral együtt, melyet az 50-es években a templomkertbe száműztek. (Nem jött még el az ideje a visszahelyezésnek?)/A könyv címlapjának fényképe a 3. oldalon van/Idézet a Bevezetésből: "... Az én monográfiám végeredményben egy emlékkönyv Tamásiról. Minél jobban távolodom tőle az időben, annál tisztábban, élesebben ragyog előttem a képe. Ezt a képet senki el nem veheti tőlem. Szépségének propagálását senki nem akadályozhatja. Hírének hajóját íme ráteszem az idő folyamára. Hadd sodorja tovább a történelem szele."

Említesre méltó, hogy a küldemény átvétele nem volt zökkenőmentes. Ugyanis olyan részlet is van benne - ezt az alábbiakban olvashatják - amely miatt az állambiztonságiak vissza akarták küldeni. A tanár úr azonban nem állt kötélnek és a Cég emberei engedtek. A könyv megírása nem volt egyszerű feladat, a szerző önmaga állította magas színvonal komoly erőfeszítést igényelt. Szembetűnő a történeti források, kordokumentumok biztos kezelése, alapos ismerete. Köszönőlevelem vétele után a "105 év Tamásiban / A Tamásy grófok története képekkel 1339-1444/" című művével ajándékozott meg Könyű László. Tehát két igen érdekes kiadvány van előttem. De recenzió helyett inkább köszönteni kívánom a jeles férfiút, a TAMÁSI ÚJSÁG élni fog az interjúkészítés lehetőségével.

Idézet a "Századforduló" című fejezetből:

" 1919. márciusában a kommunisták kerültek uralomra és megkezdték a vidéki központok elfoglalását. Dombóvárról két zászlóalj vörösorség indult vonaton Tamási megszállására. Hogy a vonat ne tudjon bejönni a községbe, a férfiak vagy öt kilométerre felszedték a vasúti síneket. Az előljárók a fegyveres férfiakat behívták a községházára, ahol megalapították a nemzetőrséget. A rendőrök házról házra keresték a férfiakat és kényszerítették őket a fegyverforgásra.

A vörös katonák Páritól gyalogmenetben, rajvonalban vonultak. A határban puskatúz fogadta őket. Ők viszonzták és csakhamar négy halottja és számos sebesültje volt az útközvetnek. A védők a tülerő elől kénytelenek voltak visszavonulni. Vezetőik természetesen elszaladtak. Freyler doktor a vadkerti erdőőr szénapadlásán várta ki az idő jobbrafordulását. A vörösorség nagy szigorral vonult be. A lakos-

ság megfélemlítésére az utcákon lövöldöztek. Kihirdették a statáriumot: minden ellenállást halállal büntetnek. Minden bűnügy a katonai rögtönítelő törvényszék elé tartozik. Azonnal beszoigáltatandók az összes fegyverek. Akinél fegyvert találnak, azt a helyszínen lelövik. A kommunisták házkutatásokat tartottak. A volt vezetőket letartóztatták. Köztük Mozolányi István esperes-plébánost is, akit ellenforradalmi izgatással vádoltak, mert -szerintük- a bevonulás alatt félreverte a harangokat. Az öreg pap hiába védekezett, hogy a megrémült emberek az ő megkérdezése nélkül harangoztak, a haditörvényszék halálra ítélte. Csak a helyi zsidó kereskedők kérésére változtatták az ítéletet kényszermunkára. Ettől kezdve az öreg embernek az ártézi kútról vizet kellett hordania a katonai konyhára. Egy erős rúd végére vödöröket akasztottak és azzal hajtották a vörös katonák. Ha megállt, az örök ütni és szidalmazni kezdték. Ekkor az asszonyok mentek el a vörös parancsnokhoz: ha nem szüntetik be a fogoly kinzását, lázadást szítanak ellenük. Ettől kezdve emberségesebben bántak áldozatukkal. Ez azonban nem jelentette, hogy megszűntek a büntetések. A katonák rendszeresen rekviráltak. A sarcolások miatt különösen a paraszfgazdáknak forrott a vérük. Meg volt állapítva, hogy egy családba hány kőő élelmiszer: liszt, krumpli, zsír lehet, a többit elkobozták.

Négy gazda elhatározta, hogy bosszút áll a parancsnokon. Az őrnagy szomszédunkban, Belák kereskedőék házában lakott egy különbejáratú szobában. Meglestek, mikor ment haza a szolgája. Akkor betörték hozzá és véresre verték. A továbbiakat valószínű valakinek az érkezése zavarta meg, mert a támadók kertes irányába elmenekültek. A kihívott katonák hamarosan elfogták a tetteseket. A haditörvényszék kötél általi halálra ítélte őket és nyilvános akasztást rendelt el. A lógó nyelvű áldozatokat egy ideig temetetlenül hagyták elrettentő példának.

Az akasztások azonban nem hozták békét, se több termelést. A parasztlak nyílt szabotálasba kezdtek. Az élelem egyre kevesebb lett és pénzért is alig lehetett kapni. Kölest, kukoricakását, babot, krumplit ettünk és a lisztet korpával kevertük. Mikor a nemzetiek elérték a Balatont, Siófokon ütötték fel főhadiszállásukat. Ahogy megindultak Tamási felé, a vörösök harc nélkül hagyták el a községet. A beérkező nemzetiket a sapkájukon viselt fehér tollról fehéreknek neveztek. Tóth Pál József szakcsi hírversíró faragta a következő rigmust: Nagypénteken ne edd meg a zsirosat, fehér rózsá legyőzte a pirosat! A fehéreket a gazdák, az értelmiségiek és az egyháziak szívesen fogadták, de a kommunizmus alatt szerepelt iparosok, kereskedők, napszamosok tartottak tőlük. Volt is rá okuk, mivel hamarosan megkezdtek vezetőik összefogását. Ezeket haditörvényszék elé állították és közülük 16-ot halálra ítélték. Volt köztük dombóvári tanító, pécsi bányász, tamási munkás, iparos és zsidó kereskedő. Az utóbbiak között volt egy kucséber is, aki ugyan erősen agitált, de nem volt egészen normális. Békés időben nem ítélték volna halálra. Mikor ezt a fehér parancsnok szemére vetették, így válaszolt: A gyilkolásf nem mi kezdtük ..."

Szabó B.

Élet a Waldorf óvodában

Idén tavasszal lehetőségünk nyílt arra, hogy Ausztriában két hetet dolgozzunk egy-egy Waldorf óvodában. Én Mödlingben töltöttem azt a két hetet, ahol 2 éve alapították az óvodát az ott élő szülők. Egy villa földszintjén kapott helyet az óvoda. Egy csoportszoba, egy konyha, fürdőszoba és egy előtér tartozik az óvodához, valamint egy szép udvar.

A csoportszoba két részre osztott. Az egyik felében a manuális tevékenységek, az étkezés, a másikon a játék, a reigen és a közös tevékenységek zajlanak. Itt található a természet-sarok, vagy természet-asztal. Ezen mindig az évszakra legjellemzőbb virágok, termések, az évszak és a természet változását érzékeltető eszközök, sziklák, kövek, természetes anyagok, pici bábok találhatóak. Itt kap helyet a keresztény ünnepkörhöz tartozó jelenetek, történések, a gyermek számára felfogható egyszerű megjelenítése. Ezekről a következő cikkünkben írunk részletesebben.

Csak természetes anyagokból készült játékokkal, eszközökkel játszanak a gyerekek (fa, gyapjú, selyem, pamut). A természetes anyagok megfelelő meleget adnak vissza a gyerekeknek, a fából készült játékeszköz súlya arányban van a nagyságával. Ezzel szemben a műanyag játékok túlzottan felmelegsznek a gyerekek kezétől, nagyságuk nem áll arányban a súlyukkal, sokszínűségük túlzottan izgatja a gyermek idegrendszerét. Játékeszközök stílizáltak, így a gyermekek fantáziáját nagymértékben megmozgatják. Pl. az így elkészített farönk a gyerek számára hol vár, hol hajó, hol szikla vagy alagút. Így minden nap más jelent számára ugyanaz a játékeszköz. Nagyon sok természetben gyűjtött anyagot használnak kiegészítőként, pl. kavics, toboz, gesztenyék, kagylók. Babáikat az óvónők és a szülők készítik, melyeknek vagy nincs, vagy csak finoman jelzett szemük és szájuk van. Az így elkészített babák szépek, kedvesek, bármikor lehetnek síró vagy nevető babák. Nagyon sok textiliát, selymekendőt használnak kiegészítőként játékuhoz. Egyszerű térelválasztókból és ezen anyagokból építenek maguknak házat, autót, várat, stb.

Érezhető, hogy nagyon nagy hangsúlyt fektetnek a gyermekek fantáziájának a fej-

lesztésére. Ebben az életkorban fejleszhető leghatékonyabban a fantázia, ami szoros összefügg a gyermek intelligenciájának és kreativitásának fejlődésével.

A Waldorf csoportok vegyes korosztályúak. A napirend és a hetirend szigorú rendben ismétlődik. 8-tól 10 óráig szabad jártéktevékenység folyik. Ebben az időszakban zajlik a napra jellemző manuális tevékenység is: pl. hétfőn festés, kedden műzlikészítés, euritmia, szerdán iskolai előkészítés a nagyoknak és barkácsolás, csütörtökön kenyérsütés, pénteken takarítás, pakolás. 10óra után van a reigen, amiben minden gyerek részt vesz. Az évszaknak és ünnepkörnek megfelelő meséket, verseket jelenítenek meg mozgással, dallal. Ekkor mondják el a napi imájukat is. Ezt előzi meg a mindennapi olajozás: a gyerekek kezére finom illatú levendula-olajat csepegtetnek és kis versikét mondogatnak. A levendula-olaj nyugtató hatással van a gyerekekre, ezen kívül pedig az óvónő megsimogatja a gyerekek kezét, benyomást szerez a gyerekek lelkiállapotáról is. Ez a kis szertartás kellemes érzést kelt a gyerekekben és megteremt a reigen hangulatát. 10 óra 30-kor tízóraznak. Az étrend is hétről-hétre ismétlődik. Ezt követi az udvari játék vagy séta. 12-től 12.30-ig mesemondás vagy bábózás van. A Waldorf-pedagógia szerint 4-5 óra az az optimális idő, amit a gyermek idegrendszeri károsodás nélkül tölthet közösségben, ezért ezekben az óvodákban 13 óráig vannak a gyermekek.

A gyerekek egészséges testi és lelki fejlődéséhez elengedhetetlenek a napi, heti, évi ritmusok. Nagyfokú biztonságot jelent ez a gyerekek számára.

Ebben az óvodában két óvónő dolgozik. Mindegyikük állandó feladatokat lát el a csoportban. Óvodás korban nagyon fontos a gyerekeknek, hogy egy-egy tevékenységet mindig ugyanaz az óvónő végezzen velük. Egyikük a gyerekek között tartózkodik a szabad játék ideje alatt, rendelkezésükre áll, ha segítségre van szükségük. A másik óvónő a tízórait készíti a gyerekekkel, kenyérsütéskor együtt dagasztanak, formáznak, mosogat, a festést vezeti és a sétatát szervezi. A játékot vezető óvónő a játékba nem avatkozik be, csak közösköztet. A játékba csak konfliktus esetén avatkozik be, a síró gyereket dalocskával vigasztalja.

A Waldorf-pedagógia legfontosabb alapelve az óvónők számára, hogy olyat cselekedjen a gyerekek között, hogy az a gyermek számára utánozható és követhető példa legyen. Óvodás korban a gyermek csak abból tanul,

amit lát, érez, átéli, tapasztal. Utánzás útján tanul, ezért fontos a helyes példaadás.

A manuális tevékenységeknél olyan verseket, dalocskákat mondogat az óvónő, melynek mondogatása közben a gyerek átéli a helyes viselkedést, érzi a tevékenységéhez tartozó szabályokat. Ezeket a verseket, dalocskákat az óvónők költik. A meséket az óvónők mindig fejből mesélik. A mesék az évszakokhoz, az ünnepkörhöz kapcsolódnak általában. Egy mesét az óvónő mindig egy hétig mesél, mindig szóról szóra. Egy hét elteltevei a gyerekek már szinte kívülről tudják az egész mesét, átélik és élvezik a mese képeit és fordulatait. A meséiést is, mint minden tevékenységet kis szertartás előz meg. Pl. behúzzák a függönyöket, gyertyát gyújtanak, így teremtik meg a mesehallgatáshoz szükséges nyugodt, megritű légkört. A jelenet díszleteinek elkészítéséhez selymekendőket, térelválasztókat, a csoportszoba kellekeit használják. Ezeket a gyerekekkel állítják össze. Eleinte az óvónő mondja az összes szerepet, a gyerekek csak mozgással kísérik. A több napon keresztül dramatizált mesét már önállóan mondják és játszik a gyerekek. Vannak olyan mesék, amelyeket az óvónők elbábóznak. A Waldorf-óvodákban nem használnak paravánt. Nagyobb méretű asztalt leterítéssel megfelelő anyaggal és erre alakítják ki a stílizált díszletet a megfelelő színű selymekendőkből, farönkökből, tobozokból, stb. A bábokat gyapjúból készítik, álló bábokat és marionett bábokat használnak. A bábok mindig arcnélküliek, csak a jellemző jegyeket hordozzák magukon, amit az anyagok minőségével és színeivel érzékeltetnek.

Kinttartózkodásom alatt azt tapasztaltam, hogy a mödlingi gyermekek kiegyensúlyozottak és önállóak. A problémahelyzeteket szeretik önállóan megoldani. A gyerekek nagyobb tiszteletben tartják egymást, mint ahogy azt itthon tapasztalom. Sokkal kevesebb az a konfliktushelyzet, amibe az óvónőnek be kell avatkoznia. Nagyon kevés agresszivitást tapasztaltam ebben a gyermekközösségben.

A következő cikkünkben a keresztény ünnepek, hagyományok rendjéről, nevelő hatásáról fogunk írni.

Bordács Jánosné
óvónő

Helyzetkép a labdarúgásról II.

(A Filótás Istvánnal készült interjú folytatása)

- A téli szünetben új szakosztályi modell vette át a vezetést és tavasszal már egészen más csapatot lehetett a pályán látni. Hogyan sikerült talpra állni?
- Új szakosztályi modellről nem beszélhetünk, csak arról van szó, hogy a kitűzött feladatok végrehajtásához meg kellett találni a megfelelő személyeket. Mivel fiatal játékosok beépítéséről volt szó, Árvai Ferenc személye látszott a kézenfekvő megoldásnak. Az ifikhez a felnőtt csapat egyik meghatározó játékosát, Walter Istvánt bíztuk meg az edzői teendők ellátásával. A tavaszi eredmények a sportkörüi vezetés helyességét igazolták.
- Az egész bajnokságot alapul véve milyen volt a játékosok munkája?
- Az őszi idényt a vezetőség januárban értékelte, a szükséges intézkedések megtétele után azt lezártak tekintve. A tavaszi felkészülési időszak előtt személyes beszélgetést folytattunk vezetőikkel, játékosokkal, meghatároztuk az elvárásokat, feladatokat, feltételeket. A tavaszi keretbe csak az a 16 játékos került be, akik vállalták a másfél hónapos felkészülési időszak alatt a heti háromszori munkaidőn kívüli edzést és a bajnokság idején a heti kétszerit. Összességében a játékosok munkájával elégedettek vagyunk.
- A sikeres és eredményes szerepléshez, amelyet a szurkolók elvárnak, biztosítottak lesznek-e az anyagi feltételek?
- A működés anyagi feltételeit a városi önkormányzat és az ÁG biztosítja, utóbbi ellátja a sportolók szállítását és a mosatást is a pénz biztosításán felül. Továbbra is az Ő támogatásukra számítunk de nagyobb mértékben kívánjuk bevonni a labdarúgást szerető vállalkozókat, magánszemélyeket is. A Sportkör Fornádon saját pályával rendelkezik, ennek ellenére mérkőzéseinket a labdarúgást szerető emberek kényelmesebb kiszolgálása érdekében továbbra is Tamásiban szeretnénk megrendezni, ehhez szükséges a pálya talajának felújítása.
- Jó ötlet volt a második csapat nevezése a körzeti bajnokságban, szép eredményt értek el a népszerű "nyugdíjasok". Velük mi lesz?
- Amennyiben az "öregék" továbbra is igénylik a bajnokságban való szereplést, úgy természetesen nevezésüket támogatjuk, részükre a szükséges támogatást megadjuk.
- Elégedett az ifjúsági csapat szereplésével? Biztosítottak látja a felnőtt csapat utánpótlását?
- A bajnokságban elért helyezésüket, valamint azt figyelembe véve, hogy az elmúlt szezonban 4 ifjúsági játékos került a felnőtt csapatba, szereplésükkel elégedettek vagyunk.
- Igen népszerű volt tavaly a focisuli. Idén is meg fogják szervezni?
- A népszerű focisulit hasznosnak és célravezetőnek tartjuk, ezért az idén is megszerveztük. Sóstón, az ifjúsági táborban fogjuk megtartani mintegy 30 fő részvételével.
- Tamásiban mindig vevő a közönség a jó focira. Mit tesznek a közönség megnyerése érdekében?
- Elsősorban minél jobb játékot kívánunk nyújtani, hogy a közönség élvezze és jól szórakozzon. Szándékunkban áll továbbra is minden hazai mérkőzés után megszervezni a játékos-szurkoló közönségtalálkozót. Tombolasorsolással kívánunk kedveskedni, sportbált szervezünk, gondolkodunk a Baráti Kör újbóli működtetéséről is.
- A végzett munka alapján elért eredményekhez gratulálók, jó pihenést és megújulva eredményes felkészülést kívánva köszönöm a beszélgetést.

Dr. Molnár

Hangulatos szezonzáró a Tamási MEDOSZ-nál

"... a csapategység volt a jellemző ..."

Szezonzáró értékelésre, majd ezt követően vacsorával és zenés táncmulatsággal egybekötött ünnepségre jöttek össze július 6-án a Tamási MEDOSZ labdarúgói, vezetői valamint a meghívottak a tamási Koppány Fogadóban.

Az elmúlt bajnokságban elért eredményeket, hibákat majd a következő szezon feladatait a csapatok edzői külön értékelték. A sort Walter István edző az ifjúsági csapat munkájának értékelésével nyitotta meg. Mondanivalóját úgy összegezte, hogy a fiatalok munkája, lelkesedése kitűnő volt, s ilyen kapcsolat alakult ki a felnőtt csapattal is. Jónak értékelte az edzéstáogatottságot, a fegyelmet, s a játékosok egyéni értékelésével egyidejűleg rögzítette a fő célt: megfelelő utánpótlást biztosítani a felnőttek keretébe.

Mészáros János a serdülők edzője azon örömeinek adott kifejezést, hogy együttesében az utóbbi tíz év legsikeresebb gárdája jött össze. A játékosok teljesítményét személyekre bontva kijelentette, hogy a legkisebbeknél az edzőmunka, az akarati tényező kitűnő, úgy véli eredményes évet zártak.

Árvai Ferenc a felnőtt csapat értékelését a tavaszi szezonra szűkítette. Előtte ugyanis nem ő volt a vezető edző, s elődje munkáját nem kívánta kommentálni. Dícsérte a játékosok munkáját, hiszen az edzések mindig munkaidő után voltak. A jó munka meghozta az eredményt is, hiszen a tavaszi szereplés 73%-os volt, amely tavasszal a 3. helyet eredményezte. Ő is elvégezte a játékosok személy szerinti értékelését és ezzel együtt hangsúlyozta, hogy a tavasszal a csapategység volt a jellemző. Jó hatással volt a csapatra az idősebbek példamutatása, külön is kiemelte Hajdics és Zsolnai teljesítményét, valamint Walter meghatározó szerepét. A "nyugdíjasok" szerepléséről Vaszari Gábor szolt, s nagy örömeinek adott kifejezést amikor kijelentette, hogy az Ő csapatukból senki nem öregedett ki, tehát mindenki folytatja a focit.

A játékosok véleményét Hajdics Attila csapatkapitány tolmácsolta, s kijelentette, hogy az idősek-fiatalok aránya a csapatot jól összekovácsolta. Úgy vélte, hogy a jövőben még inkább a saját utánpótlásra kell támaszkodni.

Filótás István ügyvezető elnöknek a részletes értékelések miatt inkább a feladatokat kellett meghatározni. Úgy határozta meg a szakosztályvezetés célkitűzését, hogy a felnőtt csapatnak az 1.-5. hely valamelyikét kell megszerezni, a többi csapatnak pedig az utánpótlást kell -a nyugdíjasok kivételével- biztosítani. Szolt az önkormányzat anyagi támogatásáról, a létesítmények felújításáról, a pályák karbantartásáról, a felkészülés megkezdésének időpontjáról. Személyi kérdésekben a szakosztályvezetés az érdekeltekkel megegyezett: a vezető edző Árvai Ferenc, segítője Hajdics Attila, a többi edző személye változatlan.

Zárszóként Hajdics József igazgató, a Sportkör elnöke támogatásáról biztosította a szakosztályvezetést, majd a jóiú vacsora elfogyasztása után a hajnali órákig vidáman táncoltak a résztvevők.

Dr. Molnár

nem is olyan APRÓSÁGOK

Az Építőipari és Városgazdálkodási Üzem 1991. július 1-től kezdődően átvette a Polgármesteri Hivataltól a közmunkások foglalkoztatását. A jelenlegi 16 fős létszámot az üzem mintegy 30 főre kívánja kibővíteni, ezért akiket ez a foglalkoztatási forma érdekel, felvételekre jelentkezhetnek a Tamási, Szabadság u. 11. sz. alatt vagy a 11-21-es telefonszámon. A közmunkások a város közterületeinek rendbentartásában működnek közre, felvételekre csak munkanélküliek jelentkezhetnek. Havi fizetés 7.000 Ft.

A csütörtöki heti piac iránt megnyilvánuló nagy lakossági érdeklődésre tekintettel az Építőipari és Városgazdálkodási Üzem a hétfői piaci nap bevezetését tervezi. A városi piactéren 1991. augusztus 5-én, 12-én, 26-án -kísérleti jelleggel- a hétfői napokon is tartanak piacot a csütörtöki piaci napok mellett. Augusztus hónapban a hétfői napokon megjelenő kereskedőknek, árusoknak helypénzt fizetniük nem kell, várják a lakosság érdeklődését is. Ha a hétfői piaci napok iránt augusztus hónapban megfelelő érdeklődés lesz, úgy szeptembertől kezdve a csütörtöki nap mellett hétfőn is lesz piaci nap.

Az augusztus 19-20-i lovasnapokkal párhuzamosan megrendezésre kerülő búcsú-vásáron résztvenni kívánó árusok és kereskedők előzetes helyfoglalási igényüket Pesseg Gáborné piacfelügyelőnél jelenthetik be a Piactér 1. sz. alatt.

Megalakult a Társadalmi Egyesületek Szövetségének helyi szervezete. Helyiségváltó bált rendeznek augusztus 3-án 19 órától a Szabadság u. 49-51. szám alatt. Jegyek válthatók Borbély Ferencnél, a József A. ltp. 17. -ben.

Szervezés alatt áll az elmúlt években már hagyományossá vált amatőr rockzenekarok fesztiválja. Augusztus 18-án a Kossuth téren lépnek fel Tamásinak és környékének feltörekvő ifjú titánjai. Technikai jellegű kiadásaiik fedezésére szponzorokat keresnek.

1991. június 16-17-én a Népstadionban rendezték meg a serdülő és ifjúsági országos atlétikai bajnokságot, ahol szép tamási siker született. Tóth Attila, a Szövetkezet SE versenyzője súlylökésben 17m 62cm-es eredménnyel országos bajnoki címet szerzett a serdülő "A" korcsoportban. Főlényére jellemző, hogy a 2. helyezettől csaknem 1,5 m-rel jobb eredményt ért el. Tóth Attilát eredményei alapján meghívták az ifjúsági válogatott keretbe, legközelebb július 31-én a magyar-görög-csehszlovák hármas atlétikai viadalon fog szerepelni a válogatott színeiben.

1991. június 23. és 29. között Gyönkön rendezték meg a VI. Hegyhát Kupa országos minősítő sakkversenyt, ahol a Szövetkezeti SE versenyzői jól szerepeltek. A mesterjelölt és I. osztályú versenyzőkből álló "A" csoportban Szemes Tibor 3., a II. osztályú "B" csoportban Lódi Károly 4., a III. osztályú "C" csoportban Licker Ferenc 3. helyezést ért el.

A TAMÁSI ÚJSÁG terjesztését júliustól Buzásné Jankó Csilla fogja végezni. Az átállítás esetleges nehézségeiért elnézést kérünk, reméljük, minden OK lesz.

**160 m² területű
cseréptető és ácsszerkezet
bontására és elszállítására**

keresek vállalkozót!

**A bontott anyag részben
ismét felhasználható!**

**Érdeklődni Schádi Miklósnál
a helyszínen lehet,
a Dózsa Gy. u. 6.sz. alatt,
vagy a 12-49-es ill. 12-15-ös
telefonon!**

Nem lehet nem érzékelni, hogy milyen hisztérikus hangulatot keltenek kormánypartii erők a vállalkozók ellen. A cél sajnos világosnak tűnik: miután félig-meddig nyitán kikialtották őket adócsalónak, ismét jön az intézményesített zsebkotorászódsi. Mert az állam pénze már megint elfogyott. Hogy mire? Ezt talán tőlük kellene megkérdezn!

SzGy

Fenti hírhez kapcsolódik az a statisztika, amely szerint fényesen demonstrálják: mennyivel több adót fizettek az állami alkalmazottak, mint a vállalkozók. Csakhogy az adók bevezetésének idején -élelkszem, hogy mi történt- az állami alkalmazottak bért bruttóították, nevezetesen megnövelték a netto bért éppen annyival, amennyit adó címén be kellett fizetni. Bal zsebből a jobb zsebbe. Fiúk, ez fiktiiv pénz, vagy nem!?

SzGy

Számos panasz érkezett hozzánk az elmúlt hónapok folyamán a József A. lakótelepen működő kábeltelevíziós rendszer nem kielégítő, élvezhetetlen kép- és hangminőségéről. Legutóbb Almás László, Szabadság u. 62. sz. alatti lakos keresett fel bennünket sokak panaszát tolmácsolva. Vizsgálódásaink során sikerült az illetékes nyomára akadnunk, hibabejelentéssel Hegedűs Lászlóhoz kell fordulni, elérhető a 11-92-es telefonszámon.

**Amiről a TAMÁSI ÚJSÁG ír,
arról beszélnek az emberek!
Amiről beszélnek az emberek,
arról ír a**

TAMÁSI ÚJSÁG!

Felelős szerkesztő: Szollár György
Szerkesztők: Bodó Zoltánné, Györfy Csaba,
Juhász Zoltán, Lukács Tibor
A szerkesztőség címe:
Tamási, Szabadság u. 51. Vöröskereszt iroda
Kiadja az Agenda Informatikai BT.
ISSN 0866-5834

Gyógynövénypatika

Sok kiváló növényi segítőnket irtjuk tüzzel-vassal-méreggel így nyár tájékán is a kertekben, a mezőkön, mint haszontalan gyomnövényt, pedig egy kis figyelemmel és többlet-munkával sok tonnányi gyógyító növényt menthetnénk meg saját és embertársaink gyógyítása és szenvedéseinek enyhítése érdekében.

Két lehetőség is kínálkozik: az első, hogy saját családi házipatikánk részére gyűjtsünk friss, szárított esetleg mélyhűtött gyógyhatású növényeket. A második lehetőség az értékesítés. Az összegyűjtött növényeket frissen vagy szárítva értékesíthetjük a különböző gyógynövény-hasznosító és felváltó vállalkozások felé. Igaz, a feltételek szigorúak, de gyógyulásunk érdekében ezeket be kell tartanunk. Ilyen alapvető feltételek: -a fajtaazonosság, -a fertőzésmentesség (gombák, kórokozók, férgek) -a tisztaság (föld-, por-, vegyszermentesség).

Íme néhány a gyógyító gyomnövényekből: **NAGY CSALÁN** /Urtica dioica/ Alkalmazhatjuk a leveleit és a felső 2-3 levélpárt tartalmazó hajtást frissen, vagy szárítva. Belsőleg: kiváló vértisztító, vízhajtó, élénkítő, keringésjavító, reuma- és köszvényellenes tea készíthető belőle. Ételként: főzeléknek, salátának, turmixolva kiváló ásványi anyag és nyomelem pótló. Külsőleg: régi népi gyógymód a csalánnal történő megcsapkodása a reumás testrészeknek. Különböző -főleg allergiás- bőrbetegségek esetén igen jók a csalánból készült tinktúrák, krémek. A rozmarynos csalán tinktúrája az egyik legkiválóbb haj és fejbőr ápoló szer.

GYERMEKLÁNCFŰ /Taraxacum Vulgare/ Szintén sokoldalúan használható. Teaként alkalmazható a gyökér és a fiatal még nem virágzott föld feletti növény. Hatása: vízhajtás, anyagcsere-fokozás, vértisztítás, epekiválasztás fokozása, tonizálás, reuma ellenes teakúrák. Igen magas káliumtartalma révén a szervezet kálium-nátrium egyensúlyát segíti elő.

UTIFŰ Három fajtája ismeretes: a keskeny levelű /Plantago lanceolata/, a széles levelű /Plantago major/, és a kevésbé ismert közepes levelű /Plantago media/ Alkalmazható a növények ép, egészséges levele frissen szárítva. Belsőleg: gyógyteaként meghűléses betegségeknél, nyálkaoldó, köhögéscsillapító, baktériumölő. Hasmenés, gyomorégés ellen is kiváló. Külsőleg: aukubin tartalma ré-

vén kiváló sebgyógyító hatású. Tinktúrája nehezen gyógyuló sebek, lábszárfekély esetén is eredményesen alkalmazható. A magjából készült tea enyhe hashajtó szer.

A **TYÜKHŰR**-ból /Stellaria herba/ készült tea vese- és eméköködést serkentő, köoldó hatása is van.

Egyéb teakeverékek és receptek

Ideges eredetű szivbaj esetén:

Galagonya virága, levele és termése	30 gr
Szúrós gyöngyajak	10 gr
Citromfű	10 gr
Macszkaggyökér	5 gr

4-6 hetes ivókúra javasolt,

reggel és este 3 dl teát fogyasszunk!

Magas vérnyomás ellen:

Galagonya virága, levele, termése	30 gr
Fehér fagyöngy	20 gr
Citromfű	10 gr

Reggel és este 2 dl forrázatot fogyasszunk!

Vérnyomás emelő teakeverék:

Rozmaring	20 gr
Hibiszkusz virág	10 gr
Citromfű	10 gr
Csipkebogyó	10 gr

Naponta minél többször 1-2 dl fogyasztható!

Klimaxos panaszok ellen:

Fagyöngy /fehér, levél és ágrészek/	10 gr
Galagonya virága, levele és termése	10 gr
Édeskömény	5 gr
Komlóvirág	10 gr
Macszkaggyökér	5 gr
Cickafark	10 gr
Zsályalevél	5 gr
Zsurlófű	5 gr
Borsmenta	3 gr
Orbánfű	5 gr
Körömvirág szírom	10 gr

Naponta kétszer,

reggel és délután 1-1 csészével!

Hasmenés elleni teakeverék:

Pálástfű	5 gr
Kökény bogyó	5 gr
Vadsóska mag /Rumex species/	5 gr
Diólevél	5 gr
Fekete áfonya	5 gr
Apró bojtorján	10 gr
Porcsinfű	5 gr
Keskeny utifű levele	5 gr

Szükség szerint fogyasszuk!

Várhatóan Tamásban is megkezdí működését augusztustól a Kossuth tér 4. szám alatt a Bio-laboratórium, ahol fokozatosan mind többféle gyógynövényből teakeverékek, tinktúrák, kenőcsök, krémek gyártása és forgalmazása történik. Ugyanitt minden héten csütörtökön délelőtt gyógynövénygyűjtési, felhasználási tanácsadás és felváltási tájékoztató lesz. Csurgó Sándor

Nagy eredmények a Millenárison

1991. július 15-16-17-én a Millenaris Sporttelepen rendezte meg a Magyar Kerékpáros Szövetség az ezévi országos korcsoportos pályabajnokságot, ahol a Szövetkezeti SE versenyzői kitűnően szerepeltek. Versenyzőink a különböző számokban 5 országos bajnoki címet, 5 II. helyezést, 7 III. helyezést, 7 IV. helyezést és 2 VI. helyezést értek el.

A részletes eredmények:

Serdülő repülőverseny: 3. Arató Adrián

Kezdők, 500m, I. kcs.	II. korcsoport
1. Marosi Norbert	2. Herr Norbert
2. Hajdics Balázs	3. Kiss Nimród
3. Vicskó Bálint	4. Kun Attila
4. Keszthelyi Péter	

Serdülők, 500m: 3. Arató Adrián

Kezdők, 1000m, I.kcs.	II. korcsoport
1. Marosi Norbert	1. Herr Norbert
2. Hajdics Balázs	3. Kiss Nimród
3. Vicskó Bálint	4. Kun Attila
4. Keszthelyi Péter	

Herr Norbert új országos csúccsal győzött!

Haladók, 500m: 2. Papp Róbert 4. Czink Csaba

Ólasrendszerű csapatverseny:

1. Tamási I. csapata, 2. Tamási II. csapata

Haladó fiúk, 2000m: 3. Czink Csaba

Serdülő fiúk 3000m: 1. Arató Adrián

Gratulálunk a kiváló eredményekhez!

Egy évre szóló együttműködési megállapodást kötött a Massive-TA-LUX Kft és a Szövetkezeti SE kerékpáros szakosztálya. A megállapodás értelmében a kerékpáros szakosztály a jövőben a Kft reklámhordozójaként szerepel a különféle versenyeken, mely ellentételezéseként a Kft a szakosztályt rendszeres anyagi támogatásban részesíti.

CUKROT**olcsóbban!**

50 kg-os 41 Ft/kg

1 kg-os 43 Ft/kg

GYENEI GYÖRGY

Tamási

Rákóczi u. 63.

☎ 17-02

*Megnyílt a
Koppány fogadó
a Gim utcában,
közel a fürdőhöz!*

*Éttermében
házi jellegű ételekkel és
tájjellegű borokkal,
a sörözőben Dreher
csapolt sörrel várjuk
kedves vendégeinket!*

Nyitva: 12-től 22-ig
Pansion Kft.

Építkezők figyelem!

Kevert beton, kavics és
cement értékesítés
Közületeknek is - lakosságnak is
Ingyen kiszállítva!

Kersák István

Tamási, Hunyadi u.
(TÁÉV Budai telep)
Nyitva 8 és 16 óra között
Igény szerint hétfégen is

Akar Ön ELADNI
vagy VENNI?

Ha igen, akkor érdemes a
ZENEBOLTBA jönni!

Yamaha szintetizátor már 9.990ft
Yamaha gitár 12.900 ft

Kétkazettás magnórádió 3.390ft

Heavy metal filmnyomott
/nem matricás/ atléták 350 ft

Zenebazar a strandon is**KORONA**

Eszpresszó, éjszakai bár,
játéktér

a Tamási Piac téren

Nyitva: Vasárnap, hétfő,
kedd, szerda 11-02
csütörtök 05-02
péntek, szombat 11-04
**szombaton a fedett
rész alatt DISCO**
Péntek-szombat-vasárnap
BÁRZENE!

"RU - CI"

Ruhák, cipők,
bálás áruk,
játék

Mindezt keresse a
Szabadság u. 16.sz. alatt!

*Butikáru olcsón!***"RU - CI"**

Videofilmek készítése
családi eseményekről!

Lakóházak, üdülők,
présházak
TERVEZÉSE!

Szollár György

Fogászati szakrendelés
szerdán 17 órától

Dr. Petri Zsuzsanna

Tamási, Jókai u. 1.

☎ 12-15

HUBOSS Kft

Katalógusból különböző
lakásfelszerelési, műszaki,
kéziszerszám, háztartási
gépek és bútor kiegészítők
rendelhetők rövid
szállítási határidővel!

A katalógus a Vörös-
keresztben megtekinthető

Tamási, Rákóczi u. 106.
☎ és Fax: 06-714-16-64

Szabadság u. 26. sz.

III. emeleti,
összkomfortos,
villanykályhafűtésű,
teljesen felújított
64 m²-es

lakás eladó!

Érdeklődni esténként a
helyszínen, vagy a
12-15-ös telefonon lehet!

Balett tanfolyam

a Diákcentrumban
különböző korcsoportoknak
1991. szeptember 9-től
az egész évben, hétfőnként

Részvételi díj 150 Ft/óra
Jelentkezés augusztus 25-ig
a Diákcentrumban

Vezeti Gombosi László
a PÉCSI BALETT
magántáncosa

CASH KFT

Megnyitottam

DISZKONT Áruházunkat

a Dózsa Gy. u. 14-16. sz. alatt
/a volt radiátorbolt helyén/

Óriási készlettel várom kedves
vásárlóimat, viszonteladóknak
kedvezmény!

Nyitvatartás naponta
7-12 és 15-18 óra között
szombaton 7-12 óra között

Barkács-faáru

üzletünket megnyitottuk
a József A. ltp-en, a 3.sz. ház
mögött lévő garázssoron.

Faáruk, bútorkiegészítők

széles választékával,
olcsó árakkal
várjuk kedves vásárlóinkat!

Az Ön kérésére -beszerezzük
-megtervezzük -elkészítjük

Nyitva: H-P 9³⁰- 17³⁰, Sz 9³⁰-13

Minden típusú
nyugati és keleti

AUTÓ

KÖLCSÖNZÉSE

kedvezményes áron!

METÁL GMK

Tamási, Belátó

A pincehelyi úton
a sorompó előtt balra!

Postacím: Pf. 56.

Várjuk kedves
megrendelőinket!

**ÜZEMANYAG KENŐANYAG
FŰTŐOLAJ**

ÉRTÉKESÍTÉS

SZÁLLÍTÁS

KÖZÜLETEKNEK IS - LAKOSSÁGNAK IS

INGYEN !

HÍVJA A 714-12-20-AT

PINTÉR ISTVÁN

TAMÁSI SZABADSÁG U. 11.

TEL.: 714-12-20
FAX: